

NOU 2019: 26, Rusreform

Fra straff til hjelp

Hørings svar Politiets Fellesforbund

Stortinget vedtok i desember 2017 en vesentlig endring i norsk ruspolitikk. Da gikk Stortinget inn for at ansvaret rundt samfunnets oppfølging av bruk og besittelse av ulovlige rusmidler skulle overføres fra justissektoren til helsesektoren. Ulovlig rusmidler som for eksempel hasj, skulle fremdeles være ulovlig, men reaksjonene skulle altså komme fra helsevesenet i form av behandling.¹

Rusreformutvalget ble oppnevnt ved kongelig resolusjon 23. mars 2018. Utvalget fikk i oppdrag å forberede gjennomføringen av regjeringens rusreform, der ansvaret for samfunnets reaksjon på bruk og besittelse av illegale rusmidler til egen bruk overføres fra justissektoren til helsetjenesten. Utredningen ble overlevert til Helse- og omsorgsdepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet den 19. desember 2019: **NOU 2019: 26, Rusreform – fra straff til hjelp**

Politiets Fellesforbund forventer at:

- *Rusreformen bidrar til å forhindre nyrekruttering til rusmiljøer blant barn og unge, og at de skal få best mulig tilbud for å kunne endre kurs.*
- *Rusreformen bør differensiere mellom de tunge narkotikamiljøene, og de som er i startfasen av et mulig rusproblem.*
- *Politiets avdekkende rolle i fremtiden, og det sterke forebyggende fokuset, er helt i tråd med regjeringsplattformen og politireformens intensjon. Rusreformen må ikke gjøre det vanskeligere eller mer komplisert å fortsette det gode samspillet mellom politi, barnevern, kommune, og andre aktører, som jobber for samfunnets interesser.*

¹ Stortinget, Dokument 8:29 S (2017-2018), Innst. 215 S (2017-2018)

Forebyggende fokus

Politiets Fellesforbund er den største fagforeningen i politi- og lensmannsetaten, med over 17.000 medlemmer. Politiets Fellesforbund organiserer flere yrkesgrupper og nivåer innenfor justissektoren, og medlemsmassen består i all hovedsak av politiansatte med ulike utdanningsbakgrunner.²

Som organisasjon er vi en sentral premissleverandør for regjeringen og de ulike partienes kriminalpolitikk, og vi setter dagsorden og engasjerer oss i samfunnsmessige saker av særlig betydning for vår etat.

Politiets Fellesforbund er positiv til intensjonen bak mandatet rusreformutvalget har fått fra regjeringen. Som en ansvarlig arbeidstakerorganisasjon for politiet ønsker vi å bidra til samfunnets forebyggende innsats mot rusproblematikken og dens konsekvenser, og gjør det i denne runden gjennom vårt høringsinnspill til rusreformutvalgets utredning.

Polititjenestemenn- og kvinner, er svært ofte førstelinjen i myndighetenes kontakt med ruspåvirkede mennesker hver eneste dag. Politietaten står midt i gjennomføringen av tidenes politireform i Norge. Politiets Fellesforbund støtter oppunder Nærpolitireformens intensjon om å styrke arbeidet med forebygging, etterforskning og beredskap i politiet. Høringssvaret vårt vil være rettet inn mot et forebyggende spor og fokus, og vil ikke vie særlig oppmerksomhet til andre temaområder i utredningen som blant annet stigma, straffesaksregister, de foreslåtte brukerdosene, o.l. Vårt høringsvar er forankret i vår organisasjons landsmøtevedtak som omhandler Samfunnsansvar punkt 6.1 (2018):

Publikum skal oppleve en god hverdagsberedskap som er tuftet på forebygging, etterforskning og operative tjenester

God hverdagsberedskap handler i første rekke om politiets evne til å forebygge og skape trygghet i hverdagen. Dette krevet at politiet, i samarbeid med andre, har en økt og helhetlig satsing på, og tilnærming til

---

² Unio, hovedsammenslutning for Politiets fellesforbund; <https://www.unio.no/forbund/politiets-fellesforbund/>

kriminalitetsforebygging. Økt satsing på forebygging vil kunne gi mer tillit og er av stor samfunnsmessig verdi.³

Skriftlig innspill til rusreformutvalget

Politiets Fellesforbund sendte allerede den 31.01.2019 inn et skriftlig innspill til rusreformutvalget, i forkant av ferdigstillelsen av utredningen. Her fokuserte vi vårt skriftlige innspill særlig inn mot to områder i utvalgets videre arbeid. Disse var henholdsvis begrepsbruken avkriminalisering, og dens uheldige opplevde konnotasjon og assosiasjon ut mot innbyggerne, samt lovhjemler og politiets etterforskningsevne.

1. Avkriminalisering – Ikke legalisering

Avkriminalisering er et begrep som for mange betyr legalisering. Her mener Politiets Fellesforbund at rusreformutvalget i sitt viktige og samfunnsaktuelle oppdrag ikke har klart å opprettholde en tydelig og god nok kommunikasjon på dette viktige skillet. Bruk og salg av narkotiske stoffer er fortsatt ulovlig. Politiets Fellesforbund manet til god og tydelig kommunikasjon i prosessen videre, uavhengig av endelig vedtak i reformprosessen. Denne oppfordringen gjaldt spesielt for barn og ungdom, og opp mot samtlige instanser som arbeider i det forebyggende perspektivet.

2. Politiets etterforskningsevne

Politiets evne til å forebygge, etterforske og påtaleavgjøre i kampen organiserte nettverk og kriminelle bakmenn må ikke gjøres vanskeligere ved å fjerne/flytte hjemler fra lovgivningen. Samfunnskostnaden for en svekkelse i politiets evne til å etterforske og avdekke vil være enorm.

---

³ Politiets Fellesforbunds, landsmøtevedtak 6.1 Samfunnsansvar (2018)

Rusreformutvalgets innstilling

Rusreformutvalgets innstilling slik den foreligger nå, har intet klart skille i tilnærmingen mot forskjellige miljøer og grupperinger innenfor rusproblematikken. Det vil være en krevende og tidvis uheldig øvelse å forsøke å implementere en reform som skal passe samtlige personer tenkt innbefattet av den. Det eksisterer, og vil nok i all overskuelig fremtid, være behov for en tilpasset, individuell, og differensiert tilnærming til førstegangsbrukere, rekreasjonsbrukere, hobbynarkomane, tunge narkomane, osv. Høringssvaret vårt kommer tilbake til denne problematikken under punkt om **utredningens dissens** og i våre **avsluttende bemerkninger**.

Rusreformutvalget og dets utredning presiserer at all befatning med narkotika fortsatt skal være uttrykkelig forbudt. Utredningen inneholder således ingen forslag om legalisering eller legalisert omsetning av narkotika. Alle andre former for befatning med narkotika enn erverv og innehav knyttet til egen bruk, uansett kvantum, presiserer utvalget at vil fortsatt være straffbart. Samtidig vil alle former for befatning med narkotika i et kvantum som overskrider de foreslåtte terskelverdiene også være straffbart.

Rusreformutvalget har et ruspolitisk utgangspunkt, med et mål om å i størst mulig grad å redusere skadevirkningene av rusmiddelbruk. Utvalget antar at det er en nokså sterk sammenheng mellom omfanget av rusmiddelbruk i befolkningen og omfanget av rusrelaterte skadevirkninger. Utredningen fastslår at straff som virkemiddel må ha et minimum påviselig grad i å faktisk hindre bruk av narkotika, og dermed de tilhørende skadevirkningene. Dette konkluderer utredningen med at det ikke foreligger empiriske bevis for dette, og viser til at bruk av straff ikke har hindret det den definerer som omfattende utbredelse av narkotika i Norge. Utvalget mener at i det store bildet innenfor et forbudsregime, så er det andre faktorer enn den strafferettslige reguleringen som er avgjørende for omfanget av narkotikabruk og rusproblemer.

Folkehelseinstituttet derimot slår fast at litteraturen og det empiriske grunnlaget utredningen har satt sin lit til er gjennomgående svak. Det poengterer videre at i Norge oppgir 95% av befolkningen at de ikke har brukt narkotika siste år, noe som er

komparativt høyt i forhold til Europa ellers. Samtidig avdekker Folkehelseinstituttets undersøkelser her til lands at i en undersøkelse hvor russ ble presentert for spørsmålsstillingen hvorvidt de ville prøvd cannabis dersom det var lovlig, så svarer opp mot 20% at de ville forsøkt. Blant ikke-brukere i aldersgruppen 18-30 år svarer 22% at de ville forsøkt cannabis om de ikke risikerte å bli arrestert. Politiets Fellesforbund ser med stor bekymring på en slik potensiell utvikling, og mulig økning i unge innbyggers eksperimentering med narkotika. Forbudet mot bruk og besittelse av narkotika er et av de viktigste normdannende tiltakene for unge mulige førstegangsbrukere av narkotika, og denne samfunnsnormen bør ikke bli sekundær til ønsket om å hjelpe rusavhengige tilbake til et verdig liv. Dette krever balanse og klokskap. Det er behov for individuelt tilpassede konsekvenser, og behandlingsmuligheter. Flere aktører åpner opp for en differensiert modell som svar på denne problematikken, og dette er en mulighet som Politiets Fellesforbund anbefaler at man i det videre arbeidet vurderer nærmere.

Utvalget foreslår en tredelt modell med utgangspunkt i kommunens eksisterende tilbud:

1. Politiet avdekker og henviser til en kommunal rådgivningsenhet
2. Personen det gjelder møter for rådgivningsenheten
  - a. Og får informasjon om generelle risikofaktorer og frarådes narkotikabruk
  - b. Og kan få kartlagt sin situasjon og sitt hjelpebehov etter samtykke, og eventuelt bli henvist til rusbehandling eller andre hjelpetilbud
3. Oppfølging i det ordinære tjenesteapparatet

Utredningen har et sterkt søkelys på den stigmaen straff fører med seg, og at man som samfunn må unngå å ytterligere stigmatisere de svakeste gruppene i samfunnet. Derimot kan det oppfattes som mangelfullt å utelukkende se på stigmaen som oppstår i samfunnet ved straffeforfølgningen, og ikke den stigmaen som eksisterer ved å være en rusmisbruker i samfunnet.

Normdannelsen i samfunnet har gjennom de siste tiårene hatt en forholdsvis negativ holdning til rekreasjonell narkotikabruk, spesielt innenfor gruppene tyngre narkotiske stoffer. Dersom straffesporet låses, kan det tenkes at det vil bli mer åpenhet rundt bruken, og dermed øke stigmaen fra samfunnet mot brukerne – imot utredningens hensikt og mål.

Utvalgets forslag om at politiet skal kunne beslutte oppmøteplikt for en kommunal rådgivningsenhet er bl.a. beskrevet i innstillingens punkt 14.3.3 og i 22.4.3.

Hjemmelen til å fatte et slikt vedtak om oppmøteplikt er inntatt i forslaget til ny paragraf i politiloven § 9c.

Politiets Fellesforbund registrerer at det ikke vil medføre noen konsekvenser for brukeren dersom man ikke forholder seg til oppmøteplikten. I punkt 15.9.2. skriver utvalget blant annet *"et pålegg om oppmøte hos en offentlig etat vil være et uvanlig sterkt og inngripende virkemiddel for en handling som ikke anses som kriminell."*

I og med at en unnlattelse av å møte ikke får noen konsekvenser, ser vi med bekymring på både tolkningen og forståelsen av politiets pålegg, og hvorvidt de skal måtte etterfølges av publikum. Samtidig er vi noe usikker på hvilken effekt et slikt pålegg vil medføre. Ved at det blir kjent at det er valgfritt å møte opp etter politiets pålegg, er vi bekymret for at mange velger å la være å møte.

En slik oppfølgingssamtale med den kommunale rådgivningsenheten kan være det som skal til for å føre en ungdom bort fra et potensielt livslangt løp med narkotika, men det fordrer at man som individ ønsker det, ser de positive fordelene ved en slik samtale, og møter. Her råder det stor grad av usikkerhet og skepsis til muligheten å velge bort et slikt hjelpeløp.

Politiets Fellesforbund er bekymret for at barn og unge med begynnende rusavhengighet, og med et behov for hjelp og tett oppfølging, kan falle bort på grunn av valgfriheten til å etterkomme politiets pålegg.

Utredningens dissens

Utvalgsmedlem Swahn fra Politidirektoratet meldte dissens fra flertallet i rusreformutvalget, og mener at mandatet fordrer å utarbeide en modell hovedsakelig for dem som allerede er rusavhengige.

Swahn mener problemet med narkotika må sees i både et samfunnssikkerhets- og samfunnsøkonomisk perspektiv i tillegg til det helseforbedrende sporet.

Narkotikabruk er ofte en katalysator for andre kriminelle handlinger som vold, kjøring i ruspåvirket tilstand, osv. I likhet med Swahn er Politiets Fellesforbund bekymret for at flere unge mulige brukere oppfatter avkriminaliseringen som en ren legalisering. Dette understøtter en falsk oppfatning om at narkotika ikke nødvendigvis er like farlig som først antatt, og vil kunne føre til flere unge førstegangsbrukere. Ungdata undersøkelsen, undersøkelser fra blant annet Folkehelseinstituttet, og tilbakemeldinger fra politiet i hele Norge, bekrefter denne bekymringen. Swahn peker på disse utfordringene under punkt 20.3.1 i utredningen,

Kommunikasjon omkring avkriminalisering

Utvalget beskriver en rekke mulige tilsiktede og utilsiktede virkninger og signaler ved avkriminalisering.⁴ Det fremheves at bruk og besittelse fortsatt skal være forbudt, og at samfunnet i en ny modell sender et klart signal om dette. Drøftelsene om virkninger av avkriminalisering avgrenses mot legalisering.

Jeg vil hevde at det er utfordrende å kommunisere rundt betydningen av avkriminalisering. Ved utvalgets besøk hos EMCDDA i Portugal uttalte en av deres eksperter på narkotikalovgivning at avkriminalisering er et problematisk ord, og at få har en klar forståelse av hva ordet innebærer. Min påstand er at det er relativt enkelt å sende et klart og tydelig budskap om at narkotika fortsatt er ulovlig. Imidlertid tror jeg mange vil tolke summen av samfunnets signaler ved en avkriminalisering av alle typer narkotika som at narkotika nå har blitt lovlig. Særlig gjelder dette brukere av narkotika og potensielle brukere av narkotika. Jeg tror også at en slik fortolkning (fra straffbart til lovlig) vil påvirke befolkningens tilbøyelighet til å prøve narkotika første gang, bruk generelt, holdninger til narkotika og holdninger til narkotikabruk i situasjoner som kan føre til økt samfunnsrisiko. I denne sammenhengen vises det til Ungdata-undersøkelsen fra 2018, der man finner en mer liberal holdning til cannabis fra 2015 til 2018.⁵

---

⁴ Kapittel 12 i rusreformutredningen.

⁵ Bakken (2018a)

Det finnes omfattende kunnskap innen blant annet psykologien som vil kunne belyse de kommunikasjonsmessige sidene ved avkriminalisering. Jeg vil anbefale at det innhentes høringsuttalelser rundt dette temaet.

Swahn hevder den foreslåtte modellen vil endre politiets praksis. Ved hovedsakelig å være en avdekkende instans jf. anbefalingene til utredningens flertall vil det føre til lavere prioritet på narkotikasaker internt i politiet. Portugals politi bekrefter at dette allerede er blitt tilfelle der, noe som igjen kan føre til at færre barn og unge blir avdekket på det kritisk tidlige stadiet. Dette kan føre til at flere familier enn nå vil måtte akseptere lengre tid før de kan søke om hjelp for sine barn og unge som er i ferd med å utvikle et usunt forhold til narkotika. Bruken av narkotika blant unge er ofte et symptom på noe større, og mer komplekse underliggende årsaker, og Politiets Fellesforbund mener dermed at utredningens forslag om at politiet kun skal avdekke og henvise til en kommunal rådgivningsenhet blir en tidvis naiv tilnærming til problemet.

Politiets Fellesforbund er videre enige i de anbefalinger Swahn bemerker under sin dissens i punkt 20.4.1:

Prinsipal anbefaling

Min anbefaling er å videreføre dagens mulighet for bruk av straff, dog med enkelte presiseringer: Bruk av straff ovenfor de som er narkotikaavhengige (problembrukere), anbefales som hovedregel ikke, fordi det etter mitt syn er svært liten eller ingen individualpreventiv effekt for denne brukergruppen. I tillegg vil det være å legge sten til byrden for en allerede tungt belastet gruppe i befolkningen. Praksis for som hovedregel ikke å anvende straff i slike saker, kan reguleres gjennom for eksempel påtaledirektiv.

For å styrke helsehjelpen til problembrukere bør det, i tillegg til den styrkede helsehjelpen som foreslås i flertallets modell, pålegges kommunene å opprette drop-in plasser som er tilgjengelige 24 timer i døgnet. På den måten kan politiet eller andre bidra til å utnytte eventuell motivasjon som finnes hos brukeren der og da når vedkommende blir avdekket av politiet.

For ikke-avhengige brukere av narkotika (eksperimentbrukere og rekreasjonsbrukere, inkludert personer under 18 år) anbefaler jeg å opprettholde mulighet for bruk av straff, men med en utvidelse av de alternative straffereaksjoner. Det kvalitative innholdet i dagens alternative straffereaksjoner anbefales forbedret, og andelen der det brukes alternative straffereaksjoner for denne gruppen, anbefales økt. For personer under 18 år som avdekkes for bruk og besittelse av narkotika, anbefales i tillegg en pålagt foreldreveiledningssamtale utført av ruskonsulent i kommunen.

Politiets forebyggende arbeid med barn og unge

Forskning stadfester at narkotikabruk er skadelig, så målet er igjen å holde bruken i samfunnet nede på et minimum. Kognitive funksjoner blir svekket, og skadepotensialet er større desto tidligere debutalderen er. Ifølge California Society of Addiction Medicine kan avhengighetsrisiko tredobles dersom debutalder for førstegangsbruker er under 18 år.⁶

Lovgivningen slik den er nå gir samfunnet og politiet et mandat til å aksjonere mot ungdommers og unge voksnes narkotikabruk. Det finnes individuelle oppfølgingsplaner, bekymringssamtaler, ungdoms- og ruskontrakter, påtaleunntatelse med vilkår, konflikttrådsbehandling, osv. Disse reaksjonene kan tilpasses den enkelte, og har ikke hatt tilstrekkelig tid til å virke for at samfunnet nå skal overlate dette til kommunene, forankret i brukernes villighet. Her har utredningen ikke tilpasset rusreformen på en bærekraftig måte for fremtiden. Politiets Fellesforbund ser med stor bekymring på en modell som er tenkt å være tilpasset for alle gruppene som er omfattet av rusproblematikk i landet.

Norges kommuner er forskjellige, noen store og noen små. Her foreslås det av utredningen å gjennomføre interkommunale samarbeidsavtaler for å være mest mulig robust til å håndtere rusproblemer blant ens borgere, og for å kunne utvikle den kommunale rådgivningsenheten på best mulig måte. Nordlandsforskning slår derimot

---

⁶ Csam-asam.org

fast at det er behov for en konsekvensutredning i forkant av den tiltenkte ansvarsforlyttingen, og er således bekymret for hvorvidt kommunene er beredt til å håndtere sine nye tiltenkte oppgaver. Barneombudet er samtidig kritisk til at det ikke er utredet noen barnekonsekvens av dette utredningsforslaget, og ombudet mener videre at politiets innsats inn mot barn og unge er avgjørende pga. selve ulovligheten i bruken av rus. Ombudet stiller spørsmål om hvordan avdekkingen fra politiet vil bli dersom en avkriminalisering tar effekt. Gjennom ransaker og ruskontrakter avdekker politiet tidvis større forhold som påvirker barn og unge, og det er frykt for at denne mistanken/bekymringen fra politiet faller bort i et kommunalt system hvor det er frivillig møteplikt for den som er tatt med narkotika.

Det er samtidig mange kommuner og politidistrikter i landet som stiller seg undrende til hvorvidt denne rusreformen har tatt innover seg hele landet, og de variasjonene som eksisterer. Finnmark politidistrikt er for eksempel svært kritisk til rusreformutvalgets utredning, og stiller seg undrende til store deler av de problematiske forholdene som er belyst, og kjenner seg ikke igjen i mye av dem.

Flere kommuner har et fungerende ruskontor, og roser et godt og velfungerende tett samarbeid med politiet – i et forebyggende perspektiv. Mange av dem er bekymret for endringer i dagens spor, siden det forebyggende arbeidet opp mot barn og unge fungerer utmerket mellom kommune og politi, opprettholdt gjennom jevnlig møtepunkter i politiråd, med politikontakt og andre fora. Samtidig er kommuneoverlegen og dennes ansvarsområde, fokusområde, og anbefalte arbeid opp mot det forebyggende ikke nevnt eller tenkt inn i utvalgets utredning. En funksjon som har det overordnede medisinskfaglige ansvaret i kommunen, og ansvarlig for kommunens helsetjeneste. Dette igjen stiller store spørsmålstegn og bekymringer ved det helhetlige grunnlaget for utredningens anbefalinger på tidvis mangelfulle vurderinger og betraktninger.

Ruskontrakter og det forebyggende arbeidet av politiet er en viktig faktor for å sikre at minst mulig barn og unge eksperimenterer med narkotika. Ivaretagelsen av dette ansvaret av f.eks. en kommunal rådgivningsenhet er både uprøvd og usikker. Ruskontrakter har som hovedfokus en rusforebyggende innsats, og har som mål å

forebygge rekruttering til rusmiljøene for fremtiden, og forhindre at samfunnet får flere tyngre narkomane med et stort hjelpebehov gjennom sitt livsløp.

Bedre og mer helhetlig orientert forebygging vil alltid være et satsingsområde, og særlig i det tverrfaglige samarbeidet. Helsevesen og kommuner og deres bruk av forebyggende kontakter, politiråd, politikontakter og løpende dialog er fortsatt under utvikling. Forebygging er et felles samfunnsansvar, der alle de involverte partene har en jobb å gjøre med å bidra til å styrke og videreutvikle samarbeidet. Politiets nye organisering med sterkere fagmiljøer innen forebyggende arbeid har ikke fått virke lenge nok. Politiets Fellesforbund har full tiltro til at en styrket samhandling på tvers av etatene vil øke effekten av det forebyggende arbeidet mot våre barn og unge.

Ressursbehov

Portugal har redusert overdosedødsfallstatistikken gjennom sin rusreform. Samtidig slår Folkehelseinstituttet fast at denne overføringen fra justisfeltet til helsesektoren har ført til at Portugal nå erfarer tre-fire ganger høyere bruk av cannabis blant 15- og 16- åringene enn i Norge.⁷

Dette er en uheldig utvikling blant barn og unge i en formativ og sårbar fase av livet, hvor rus ikke hører hjemme. Politiets evne til å avdekke, forebygge, og bekjempe rusrelatert kriminalitet må illegges den største viktighet i tiden fremover.

Nærpolitireformen og dens formål er beskrevet i Prop. 61 LS:

*"Et nærpolti som er operativt, synlig og tilgjengelig, og som har kapasitet til å forebygge, etterforske og påtale kriminelle handlinger, og sikre innbyggernes trygghet. Det skal utvikles et kompetent og effektivt lokalt nærpolti der befolkningen bor. Samtidig skal det utvikles robuste fagmiljøer som er rustet til å møte dagens og morgendagens kriminalitetsutfordringer."*⁸

Reformen ytterligere bekrefter sin intensjon og formål gjennom seks delmål for å nå den overordnede målsettingen;

---

⁷ Folkehelseinstituttet, forsker Ellen Amundsen, Verdens Gang, 17. desember 2017

⁸ Prop. 61 LS (2014-2015). Endringer i politiloven mv. (trygghet i hverdagen – nærpolitireformen)

1. Et mer **tilgjengelig og tilstedeværende** politi med god lokal forankring og samhandling.
2. Et mer enhetlig politi som leverer **likere polititjenester med bedre kvalitet** over hele landet.
3. Et politi med mer **målrettet innsats** på forebygging, etterforskning og beredskap.
4. Et politi med **bedre kompetanse og kapasitet**, som deler kunnskap og lærer av erfaringer.
5. Et politi som skaper bedre resultater i en **kultur preget av åpenhet og tillit**, gjennom god ledelse og aktivt medarbeiderskap.
6. Et politi som **arbeider mer effektivt** ved å ta i bruk bedre metoder og ny teknologi.

Lokal forankring og god tilstedeværelse, med en mer målrettet innsats på spesielt forebygging vil bidra til å skape trygge rammer og samarbeidsmuligheter for personer som trenger hjelp og bistand med sine rusproblemer.

Men for at politiet skal lykkes her må det settes i stand til å kunne gjøre en best mulig jobb, i tråd med nærpelitireformens intensjoner og mål. Politiets Fellesforbund registrerer at 80% av de politiansatte tror det forebyggende politiarbeidet har blitt dårligere, eller det samme som før reformen. Og samtidig slår 90% av de politiansatte fast at tilgjengeligheten for publikum til politiet har blitt dårligere (70 prosent) eller samme som før.⁹

Dette er nedslående tilbakemeldinger, som det må rettes opp i for å kunne oppnå reformens intensjon. Politiet må bli gitt de rammene det behøver for å gjøre den jobben det er satt til på best mulig måte.

Avsluttende bemerkninger

Politiets Fellesforbund ønsker at de tyngste rusavhengige får et bedre tilbud om helsehjelp enn de har i dag. Samtidig er vi særlig opptatte av å forhindre nyrekruttering til rusmiljøer blant barn og unge, og at de skal få det beste tilbudet til å endre kurs.

Videre mener Politiets Fellesforbund det er hensiktsmessig å differensiere mellom de som er i tunge narkotikamiljøer, og de som er i startfasen av et mulig rusproblem.

---

⁹ Professor Cathrine Filstad, Tom Karp. Rapport: Ledelse, implementering, effekter og resultater av Nærpelitireformen (2019)

Politiets avdekkende rolle i fremtiden, og det sterke forebyggende fokuset, er helt i tråd med regjeringsplattformen og politireformens intensjon. Rusreformen må ikke gjøre det vanskeligere eller mer komplisert å fortsette det gode samspillet mellom politi, barnevern, kommune, og andre aktører, som jobber for samfunnets interesser.